

УДК 339.564

АНАЛІЗ ЕКСПОРТУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

Бащук Л. В.

ВСП «Конотопський індустріально-педагогічний фаховий коледж» СДУ

Українська Асоціація Аграрного Експорту відзначає, що абсолютна більшість товарних груп та окремих продуктів з доданою вартістю у січні-березні 2024 року мають зростаючі показники експорту. Збільшилися кількісні і вартісні обсяги продажів на зовнішніх ринках м'яса і субпродуктів, продукції садівництва, цукрових, шоколадних та

хлібобулочних солодоців, різних продуктів плодоовочевої переробки, свіжої цибулі й часнику, макаронних виробів, морозива. З іншого боку, зараз менший експорт молокопродуктів і пшеничного борошна, а ціни яєць і меду на зовнішніх ринках продовжують знижуватись. Ринок Євросоюзу зберігає статус основного для збуту української агропродовольчої продукції. Однак з червня нинішнього року чергове продовження лібералізації зовнішньої торгівлі для наших експортерів супроводжуватиметься додатковими потенційними обмеженнями на поставки м'яса птиці, яєць, цукру, вівса, круп, кукурудзи й меду при їх перевищенні обсягів, які фіксувались на протязі 2022-2023 років, тобто під час найбільшого зростання. Враховуючи нові заходи впливу на українські продовольчі продукти з боку ЄС, УААЕ вважає за доцільне, з метою мінімізації очікуваних втрат профільних експортерів у короткостроковій перспективі, вже зараз проводити активну роботу з диверсифікації географії збуту, зокрема використовуючи ринки країн африканського континенту, Близького Сходу та Південно-Східної Азії.

За перші три місяці 2024 року, як свідчать дані Державної митної служби, експорт Україною агропродовольчої продукції склав близько 6,5 млрд. дол., що на 4 % менше, ніж у першому кварталі минулого року.

Доходи від реалізації м'яса і субпродуктів на зовнішніх ринках становили 243 млн. дол. (+ 20 %). Визначальним продуктом тут залишається м'ясо птиці, якого експортовано більше в натуральному і вартісному виразі – 112 тис. т на суму 222 млн. дол. Окремо звертають на себе увагу доходи від експорту готових та консервованих м'ясних продуктів – приблизно 13 млн. дол., тобто вищі у 2,5 рази.

Сумарний експорт молокопродуктів скоротився фактично до 43 млн. дол. (-16 %), а основними товарами даної групи цього року виступають сухе та згущене молоко (16 млн. дол.), сири (11 млн. дол.), масло і молочні пасти (6 млн. дол.), незгущене молоко та вершки (5 млн. дол.). Продовжує демонструвати позитивну динаміку морозиво українського виробництва, валютна виручка від якого зросла на чверть і сягнула 7 млн. дол.

В поточному році експортовано також понад 15 тис. т яєць на суму приблизно 17 млн. дол. В результаті, поряд з кількісним збільшенням відбулось зниження вартості продажів, тому що ціни експорту для України продовжують падати – 1078 дол./т або 28028 дол./контейнер 26 т.

Покращилась ситуація з продажами за кордон українського меду – майже 23 тис. т (+ 93 %) на суму 44 млн. дол. (+ 39 %). При цьому експортна ціна солодкого продукту характеризується спадною динамікою, зараз вона знизилась до 1909 дол./т.

Виручка від експорту плодів, ягід і горіхів збільшилась на 47 % – до 87 млн. дол. На початку 2024 року найбільші доходи профільним експортерам приносять волоські горіхи (38 млн. дол.), заморожені ягоди і фрукти (29 млн. дол.), яблука та груші (11 млн. дол.).

Україна стоїть перед викликами та новими тенденціями у сфері аграрної політики у 2024 році. Виробництво зернових культур в країні значно зменшилося у 2023 році, зазнавши спаду не менше, ніж на половину, порівняно з 2022 роком. Це є наслідком кількох факторів, серед яких: тимчасова окупація деяких територій, дефіцит коштів для вирощування та обробки землі, зміна клімату та загальне зменшення інвестицій на гектар.

Зокрема, ціни на зернові виправдовують себе із врахуванням викликів, які постали перед аграріями цього року. Не один млрд. грн. збитків спричинені значним руйнування інфраструктури, а також ускладненням процесу експорту продуктів.

Серед найперспективніших агрокультур у 2024 році слід виділити: олійні, сою, цукровий буряк.

Така структура сформована, враховуючи рівень прибутковості тієї чи іншої культури.

Національний агропромисловий комплекс України збирається переглянути свою стратегію вирощування різних видів культур у зв'язку зі змінами на світовому ринку та внутрішніми умовами.

Зміни у кліматичних умовах також вимагають перегляду стратегії вирощування культур. Високі температури, засухи або, навпаки, паводки можуть призвести до скорочення врожаїв певних типів культур, тоді як інші можуть бути краще пристосовані до таких умов.

Список використаних джерел

1. <https://torgsoft.ua/articles/stati/agrarnij-rinok-ukrayini-trendi-ta-vikliki-2024-roku/>

2. <https://uaexport.org/2024/04/18/agroprodovolchij-eksport-ukrayini-u-sichni-berezni-2024-roku/>

ISBN 978-617-8102-06-7

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
Механіко-технологічний факультет
Кафедра сільськогосподарських машин
та системотехніки імені академіка П. М. Василенка

ЗБІРНИК
ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
XXV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
"Сучасні проблеми землеробської механіки"
(17–19 жовтня 2024 року)

*присвяченій 124-й річниці з дня народження академіка
Петра Мефодійовича Василенка, 95-й річниці з дня заснування
механіко-технологічного факультету НУБіП України*

Київ – 2024

ББК40.7

УДК 631.17+62-52-631.3

JEL CLASSIFICATION Q 01; D 24; P 42

З 38

Рекомендовано до друку збірник тез доповідей XXV Міжнародної наукової конференції "Сучасні проблеми землеробської механіки" вченою радою механіко-технологічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України від 15 жовтня 2024 року протокол № 3.

Збірник тез доповідей XXV Міжнародної наукової конференції "Сучасні проблеми землеробської механіки" (17–19 жовтня 2024 року). МОН України, Національний університет біоресурсів і природокористування України. Київ. 2024. 527 с.

ISBN 978-617-8102-06-7

В збірнику тез представлено анотований зміст доповідей науково-педагогічних працівників, наукових співробітників та аспірантів НУБіП України, провідних вітчизняних і закордонних вищих навчальних закладів та наукових установ, в яких розглядаються завершені етапи розробок з: розвитку сучасної землеробської механіки; механіко-технологічних процесів, робочих органів та машин для рослинництва; механіко-технологічних процесів, робочих органів та машин для тваринництва; смарт-технологій машиновикористання, інженерного менеджменту, технічного сервісу; транспортних технологій та логістики; історії аграрної освіти і науки; будівництва сільських територій; надійності машин для сільського, лісового і водного господарств та харчових технологій; удосконалення та нові розробки біотехнологічних процесів і технічних засобів.

Організаційний комітет:

Ткачук В.А. – д.е.н., проф., ректор Національного університету біоресурсів і природокористування України (НУБіП), голова.

Ніколаєнко С.М. – д.п.н., проф., академік НАПН, академік НААН, президент НУБіП, співголова.

Тонха О.Л. – д.с.-г.н, проф., проректорка з наукової роботи та інноваційної діяльності НУБіП, співголова.

Братішко В.В. – д.т.н., проф., декан НУБіП, співголова.

Войтюк Д.Г. – к.т.н., проф., член-кор. НААН, професор кафедри НУБіП, співголова.

Адамчук В.В. – д.т.н., проф., академік НААН, директор ІМА АПВ.

Аулін В.В. – д.т.н., проф., професор кафедри ЦНТУ.

Барановський В.М. – д.т.н., проф., ТНТУ імені Івана Пулюя.

Борак К.В. – д.т.н., проф., заступник директора ЖАТФК.

Бредихін В.В. – д.т.н., доц., декан ДБУ.

Вергунов В.А. – д.с.-г.н., д.і.н., проф., академік НААН, директор ННСГБ НААН.

Вечера О.М. – ст. викл. кафедри НУБіП, секретар оргкомітету конференції.

Гуменюк Ю.О. – к.т.н., доц., завідувач кафедри НУБіП.

Гуцол О.П. – к.т.н., доц., керівник приватного підприємства.

Зубко В.М. – д.т.н., проф., декан СНАУ.

Іванишин В.В. – д.е.н., проф., академік НААН, ректор ЗВО «ПДУ».

Іценко Т.Д. – к.п.н., проф., директор ДУ «НМЦВФПО».

Калетнік Г.М. – д.е.н., проф., академік НААН, президент ВНАУ.

Кірчук Р.В. – к.т.н., проф., декан ЛНТУ.

Кобець А.С. – д.н. з держ. упр., проф., ректор ДДАЕУ.

Ковалишин С.Й. – к.т.н., проф., декан ЛНУП.

Гуцол О.П. – к.т.н., власник і бенефіціар аграрних компаній.

Козаченко Л.П. – президент Української аграрної конфедерації.

Кравчук В.І. – д.т.н., проф., академік НААН, директор УМІ АПІ.

Кропівний В.М. – к.т.н., проф., ректор ЦНТУ.

Кульгавий В.Ф. – генеральний директор ВГО «Українська асоціація аграрних інженерів».

Кюрчев В.М. – д.т.н., проф., член-кор. НААН, радник ректора ТДАТУ імені Дмитра Моторного.

Кюрчев С.В. – д.т.н., проф., ректор ТДАТУ імені Дмитра Моторного.

Лавріненко О.Т. – к.т.н., доц. кафедри НУБіП.

Лукач В.С. – к.п.н., проф., директор ВП НУБіП «НАТІ».

Маруцак П.О. – д.т.н., проф., проректор ТНТУ імені Івана Пулюя.

Мельник В.І. – д.т.н., проф., професор кафедри ДБУ.

Мироненко В.Г. – д.т.н., проф., ІМА АПВ.

Мороз О.О. – Голова Верховної Ради України двох скликань.

Надикто В.Т. – д.т.н., проф., член-кор. НААН, професор кафедри ТДАТУ імені Дмитра Моторного.

Панцир Ю.І. – к.т.н., доц., декан ЗВО «ПДУ».

Пастухов В.І. – д.т.н., проф., професор кафедри ЦНТУ.

Пилипака С.Ф. – д.т.н., проф., завідувач кафедри НУБіП України.

Пугач А.М. – д.н. з держ. упр., проф., декан ДДАЕУ.

Пушка О.С. – к.т.н., доц., проректор УНУС.

Ребенко В.І. – к.т.н., доц., доцент кафедри НУБіП.